

I

Bruno Bauer: Jevrejsko pitanje

Njemački Jevreji žele emancipaciju. Kakvu emancipaciju oni žele? Građansku, političku emancipaciju.

Bruno Bauer im odgovara: U Njemačkoj nije nitko politički emancipiran. Ni mi sami nismo slobodni. Kako da vas oslobodimo? Vi Jevreji ste egoisti ako zahtijevate posebnu emancipaciju za sebe kao Jevreje. Vi bi ste kao Nijemci morali raditi na političkoj emancipaciji Njemačke, kao ljudi na ljudskoj emancipaciji, a poseban način vašeg ugnjetavanja i poniženja morali biste osjetiti ne kao izuzetak od pravila, nego, naprotiv, kao potvrdu pravila.

Ili možda Jevreji zahtijevaju izjednačenje s kršćanskim podanicima? Tada priznaju kršćansku državu pravednom, tada priznaju vladavinu općeg podjarmljivanja. Zašto im se ne dopada njihov posebni jaram ako im se ne dopada opći jaram? Zašto Nijemac treba da se interesira za oslobođenje Jevreja ako se Jevrej ne interesira za oslobođenje Nijemca?

Kršćanska država zna samo za privilegije. Jevrej posjeduje u njoj privilegij da je Jevrej. On kao Jevrej ima prava koja kršćani nemaju. Zašto zahtijeva prava koja on nema a koja uživaju kršćani?

Ako Jevrej želi da bude emancipiran od kršćanske države, on zahtijeva da kršćanska država napusti svoju religijsku predrasudu. Da li on, Jevrej, napušta svoju religijsku predrasudu? Ima li on onda pravo da od drugog zahtijeva da se odrekne religije?

Kršćanska država po svojoj suštini ne može emancipirati Jevreja; ali, dodaje Bauer, Jevrej po svojoj suštini ne može ni biti emancipiran. Dok god je država kršćanska a Jevrej jevrejski, oboje su jednako nesposobni bilo da emancipaciju dadu, bilo da je prime.

Kršćanska država može se prema Jevreju odnositi samo na način kršćanske države, tj. na privilegirajući način, dozvoljavajući izdvajanje Jevreja od ostalih podanika, ali i omogućavajući mu da osjeti pritisak drugih, izdvojenih sfera, da ga osjeti utoliko snažnije ukoliko se nalazi u religijskoj suprotnosti prema vladajućoj religiji. Ali i Jevrej se prema državi može odnositi samo jevrejski, tj. prema državi kao prema nečem tuđem, suprotstavljajući zbiljskoj nacionalnosti svoju himeričnu